කපෝත ජාතකය

තවද කරුණාවට ආකාරවූ තිලෝගුරු බුදුරජානන් වහන්සේ ජේතවනාරාමයෙහි වැඩ වසන සමයෙහි එක් ලෝහි භික්ෂූ කෙණෙකුන් වහන්සේ අරභයා මේ ජාතකය දක්වන ලද.

ඒ කෙසේද යත්

ලෝභි භික්ෂූත් වහත්සේ සර්වඥයන් වහත්සේට පාතා සැබැද මහණ තා ලෝභිව වාසය කරන්නේ යයි විචාළ කල්හි සැබෑව ස්වාමිනි මං ලෝභිව වාසය කරන්නේයයි කීය. සර්වඥයන් වහන්සේ එපවත් දන වදාරා දන්මතු නොවෙයි පළමුත් ලෝභිව බොහෝ දුඃඛයට පැමිණියෝයයි වදාරා ඒ කෙසේදයි ආරාධිත වූ සර්වඥයන් වහන්සේ ඉකුත්වත් දක්වා වදාළ සේක.

ඒ කෙසේද යත්

යටගිය දවස බරණැස් නුවර බුහ්මදත්ත නම් රජ්ජුරුලකණකුන් රාජ්ජය කරණ සමයෙහි බෝධිසත්වයෝ පරෙවි ව ඉපද බරණැස් සිටානන්ගේ මුළුතැන් ගෙයි අරක්කැමියා පක්ෂින් පිණිස සාල්ලක් ඉදිකොට බැඳ එල්වාලීය. බෝධි සත්වයෝත් ඒ සාල්ලෙහි වාසය කරන්නාහ. එතනට කවුඩෙක් අවුත් බෝධිසත්වයෝත් ඒ සාල්ලෙහි වාසය කරන්නාහ. එතනට කවුඩෙක් අවුත් බෝධි සත්වයන් හා එක්ව වාසය කෙරෙමි යි කියා එක්ව වාසය කරන්නේය. එක් දවසක් මුළුතැන්ගට බොහෝ දඩ මස් ගෙනාහ. ඒ දඩමස් කවුඩු දක ඒ මාංශ ලෝභයෙන් කොයිත් නොගාසින් ඉඳ බොහෝ දුක්විඳිනේය. බෝධිසත්වයෝ ගෝචර භූමියට යන්නාහු තොපිත් ගොදුරුකන්ට එව එක්වයම්හයි කීහ. කවුඩු කියන්නේ ඊයේ මා කෑ ගොචර අජිර්ණව තිබූ හෙයින් මම ගොදුරු කන්ට නොයමි ස්වාමිනි නුඹ වහන්සේ වඩිනේ යහපතැයි කීය. යහපතැයි කියා බෝධිසත්වයෝ ගෝචර භූමියට ගියාහ. කවුඩු ගාථාවකින් කියන්නේ අසත්පුරුෂවූ පරෙවිය මෙතනින් පලාගියේ යහපතැයි මාගේ අභිපානුකූල පරිද්දෙන් මාංශ අනුභවකෙරෙමි යි සිතා උන්කලට අරක්කැමි දඩමස් විශේෂ කොට පිස නිවෙන්ට මුඩම්වල ලා තිබූ තමාගේ ශරීරයේ දාහ නිවන නියායෙන් දොර ගොසින් සිටියේය. කවුඩු අරක්කැමියා දොරට පලාගිය නියාව දන මුඩම මතුපිට උන්කලට මුඩම කිුං යන ශබ්ද විය අරක්කැමි ඒ ශබ්දය අසා මුළුතැන්ගෙට වැද බැළුකලට කවුඩු මුඩුම පිට උන්නේය. අරක්කැමි කවුඩා අල්වාගෙණ ශරීරයේ ලෝම උදුරා මුදුනේ කුඩුම්බියක් තිබා ශරීරයේ මිරිස් එනු දුරු සිධිගුරු ආදීවූ දාහදෙය ගල්වා කිලෝගෙණගලා කැබිලිත්තක් විද කරබැඳ එල්වා සාල්ලට දැමිය. බෝධිසත්වයෝ ගොදුරු අනුභවකොට අවුත් කවුඩානන් වැදහොත් සැටිය දුක කවුඩානන් ලජ්ජාකරණ පිණිස කියන්නාහු කොක්ටේනුව අපගේ කවුඩානන් වාසය කරණ තැන තොප වාසයකරන්ට කාරණා නොවෙයි කියන්නා එවිට කියන්නේ සබඳ මට මෙසේවු දුකක් පැමිණි තිබු ගමනේ නුඹ වහන්සේ මට නින්දාකරන්ට කාරණා නොවෙයි කියන්නා බෝධිසත්වයෝ කියන්නා තොප ශරීරයේ සඳුන් ගාගෙණ පලඳනාවකුත් පැලඳගෙණ අවුත් උන්හෙයින් කොයිරට ගොසින් ගෙණා පලඳතාවෙක් දෝහොයි සිතා කී පමණක් විතා තොපට වෙහෙසන්ට නොවෙයි කීහ. එවිට කවුඩු කියන්නේ මේ මාලාවත් පලඳනාවත් මේ ශරීරයේ ගෑ හඳුනුත් නුඹ වහන්සේගේ පසමිතුරන්ටත් නොවේවයි කියා කෙඳිරි ගගා වැදඹත් තැනැත්තවුගේ පුාණය නිරුද්ධව ගියේය. බෝධිසත්වයෝ කියන්නාහු අප මෙතන ඉදිමෙන් සැකවෙයි කාරණාවෙයි කියා ඔබ්බට ගොසින් වාසය කළාහයි වදාරා චතුස්සතාය පුකාශකොට මේ කපෝත ජාතකය නිමවා වදාළසේක. චතුස්සතාය දේශනාවගේ කෙළවර ලෝභි භික්ෂූන් වහන්සේ සෝවාන් වුසේක. එසමයෙහි කෘෂ්ණ කවුඩා නම් මේ භික්ෂූහුය. එසමයෙහි පරෙවිව උපන්නෙම් බුදුවූ මම් ම යයි වදාළසේක.